

André Bonet

*Príbeh
svätej
Rity*

*Príbeh
svätej Rity*

André Bonet

*Príbeh
svätej
Rity*

 ZACHEJ[®].sk

Original French edition:

For this edition *Petite Vie de Sainte Rita*

© 2020, Groupe Elidia

Éditions Artège

10, rue Mercœur - 75011 Paris

9, espace Méditerranée - 66000 Perpignan

Z francúzskeho originálu: *Petite Vie de Sainte Rita*

Vydal: © Zachej.sk, 2022

Preklad: Veronika Ruščáková

Grafika: © Bookwork.sk

Jazyková korektúra: Zuzana Hašková

Biblické citáty sú uvedené podľa oficiálneho katolíckeho prekladu Svätého písma (SSV, 2016).

ISBN: 978-80-8211-367-2

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať v žiadnej podobe ani žiadnym spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami ani iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

Túto knihu venujem

*pamiatke môjho brata Jeana, ktorý tak veľmi miloval svätú Ritu,
a mojej milej mame Rosario;*

*mojim libanonským priateľom Alexandrovi Najjarovi a jeho
manželke Nohe Najjarovej, ktorí príkladne žili život sebadarovania;*

*priateľovi Charlesovi Aznavourovi narodenému na sviatok
svätej Rity, 22. mája 1924;*

*priateľom Régine a Henrymu Bonnierovým, Yannovi Proixovi,
Alainovi Radondymu, Gérardovi a Aline Feixinosovým;*

*mojim priateľom v Egypte doktorovi Adelovi Ghalimu
a sestram Sára a Márii, misionárkam chudobných v Káhire,*

*a mojim priateľom z Brazílie otcovi Fabiovi Evaristovi
a Assisovi Tavarésovi.*

*A kto závodí, nedostane veniec,
ak nezávodí podľa pravidiel.*

2 Tim 2, 5

*Jedného dňa sadla malej Rite na ruku včela nesúca peľ,
a skôr než opäť vzlietla, zanechala jej na dlani zrnká zlatého prášku,
ktorý vyznačoval čiaru jej života.*

*Maxence Fermine
L'Apiculteur (Včelár)*

*Moje osobné skúšky ma tiež poučili o hodnote nezaslúženého
utrpenia. (...) Pochopil som, že mám dve možnosti,
ako čeliť takej situácii: odpovedať buď zatrpknutosťou,
alebo sa snažiť zmeniť utrpenie na tvorivú silu.
Vybral som si tú druhú...*

*Martin Luther King
La Force d'aimer (Sila milovať)*

Úvod

Muži a ženy, veľkí a malí, manželia i rehoľníci sa s dôverou obracajú na svätú Ritu. Dôvodom tejto mimoriadnej úcty je skutočnosť, že žila životom podobným životu mnohých ľudí. Svätá Rita vyrástla v normálnej rodine, plnila si svoje povinnosti a poslúchala rodičov ako každé dieťa. Potom sa vydala a stala sa matkou; ako veľa iných žien v domácnosti sa starala o manžela a o deti, vykonávala domáce práce, plakala i radovala sa so svojimi drahými. Pretrpela aj vdovstvo a krutú bolesť zo straty detí. Keď vstúpila do kláštora, žila ako jednoduchá mníška v skrytosti, poslušnosti a modlitbe. Ako všetci znášala zimu, hlad či chorobu bez toho, aby jej z neba prišla nejaká zázračná úľava.

Preto je Rita svätá pre všetkých, ale zvlášť pre ženy. Každá môže vidieť príklad a nájsť pochopenie v tej, ktorá žila všetky rozmery ženskosti, pretože Rita bola dcérou, manželkou, matkou a rehoľníčkou.

Obrátiť sa na Ritu znamená otvoriť svoje srdce jednoduchej osobe, akých je veľa, ale i osobnosti mimoriadnej sily, akú majú svätci, Boží priatelia.

Nečudujem sa, že sa André Bonet tiež zamiloval do svätej Rity. Na tohto Francúza, intelektuála a spisovateľa, príbeh svä-

tej Rity zapôsobil natoľko mocne, že sa rozhodol napísať o nej ďalšiu knihu. V máji 2018, v predvečer sviatku svätej Rity, sme sa osobne stretli prvýkrát, keď na naše pozvanie prišiel do Košíc, aby predstavil svoju prvú knihu o svätej Rite: *15 dní so svätou Ritou* (Lúč, 2012). Musím povedať, že jeho rozprávanie, zanietenie a láska k svätej Rite ma veľmi zaujali. V kláštore pri špagetách sme sa živo zhovárali o jeho početných cestách na miesta, kde sa uctieva svätá Rita, od Brazílie až po Slovensko. Pritom som vyjadril túžbu, aby som slovenským čitateľom svätej Rity mohol ponúknuť aj jeho najnovšiu knihu. Netrvalo dlho a kniha *Príbeh svätej Rity* vyšla aj v slovenskom preklade.

Som presvedčený, že ak nechceme zablúdiť, potrebujeme vdychovať pravdu pekných príbehov. S radosťou odporúčam každému čitateľovi, aby sa zahĺbil do Príbehu svätej Rity. Je to príbeh, ktorý buduje a v ktorom sa môžeme zakoreniť aj nájsť silu ísť spoločne vpred.

Juraj Pigula OSA

predstavený Rehole svätého Augustína na Slovensku

PRVÁ ČASŤ

ŠŤASTNÉ ROKY V ROCCAPORENE (1381 – 1413)

V Otcových očiach je človek obrazom
Synovej obety na kríži.

Svätý Augustín

Toto krehké, mladé a svetu neznáme dievča
z oblasti Umbrie sa v teple domova naučilo
nežnej oddanosti Stvoriteľovi,
keď sa pozeralo na jeho podmanivé dielo –
Apeninské pohorie, ktoré je samo osebe lekciou.

Svätý Ján Pavol II.

I. MESTEČKO CASCIA

V srdci Umbrie » Čierny diamant » Proroctvo Porriny a svätý Montán

V SRDCI UMBRIE

Zelená, sladká Umbria! Slová, ktoré pri pohľade na okolitý kraj zakaždým vychádzajú z pier tých, ktorí ňou prechádzajú. Územie Umbrie sa rozprestiera od mesta Perugia po Spoleto, medzi vysokohorským masívom Apenín a údolím rieky Tiber.

Na ceste z Florencie, tam, kde sa končí Toskánsko, sa po úbočiach kopcov tiahne viacero talianskych miest, ktorých priama línia dovedie cestovateľa až do Ríma. „Tento kraj sa snáď zrodil, aby v ňom znova ožilo to, čo už pominulo,“ povedal o ňom Machiavelli.

Assisi je jedno z najstarších umbrijských miest. Obklopené múrmi a vežami prastarej pevnosti, akoby zrastené so zemou sa rozkladá nad tmavým bukovým a olivovým lesom vrchu Subasio. Nesmierne množstvo červených tisov na jeho svahoch akoby strážilo obzor.

Mesto z diaľky kedysi pripomínalo dlhú námornú loď položenú na skalnom úpäťí.¹

¹ Skala po taliansky *rocca*, odtiaľ aj názov Roccaporena (pozn. prekl.).

Všetko je tu ponorené do krásy prírody, do tajomstva stvorenia, do Božej prítomnosti a nesie pečať svätej, ktorá ani nemôže byť bližšie človeku. V tomto kúte zeme si už nemožno predstaviť nič krajšie.

V stredoveku Umbria poznala, tak ako ostatné časti Talianska, vojny, ktoré stavali proti sebe ríšu a pápeža, a v mes-tách povstania, v ktorých šľachta ľahko utrpela porážku. To potvrdzuje aj Marcel Brion: „Miestne demokratické inštitúcie sa rýchlo stali korisťou veľkých rodín, ktoré prevzali nadvládu v mestách, či dokonca v provinciách. Vznikali tak ‚tyranie‘ založené predovšetkým na sile. Vo väčších mestách zároveň pribúdali opevnené paláce s vysokými vežami, z ktorých proti sebe podnikali výpady jednotlivé skupiny súperiace o moc.“

Neďaleko Assisi sa nachádza obrovská planina plná cyprusov a olivovníkov. Tento starodávny kraj akoby namaľovaný štetcom, kde sa striedajú pásy úrodných polí a modrých moruší, pretína blyštiaci sa tok rieky Chioggia. Najviac sa v ňom vynímajú skalnaté kopce ponorené do žiary slnka a v diaľke uprostred dozrievajúcich lánov akoby sa im veľkosťou chceli vyrovnáť kostoly z kameňa a mramoru.

Na konci 12. storočia sa v Assisi narodila budúca svätica: Kiara či Klára bola urodzenou dcérou rytiera Favorina de Scifi a Ortolany Fiumi. Kľáčiac pod krížom Ortolana odovzdala Bohu dieťa, ktoré očakávala, a tu začula jemný hlas, ako sa jej prihovára: „Ničoho sa neboj. V radosti daruješ zemi jasné svetlo, ktoré rozoženie jej temnoty.“

Predpoveď sa splnila. Ortolana, Božia záhradníčka (Ortolana znamená záhradníčka aj v latinčine, aj v taliančine), pri-viedla na svet dievča, „nádherný a bohato rodiaci kvet“. Duše,

akú mala Klára Scifi, si po celý život dokážu zachovať ducha dieťaťa, ktorý je jednoduchý, pokorný a čistý.

Spolu s ňou poslal Boh ďalšieho svätca, aby ľuďom sprostredkoval, čo sám spoznal. Svätý František z Assisi videl celý svet ako nekonečný zázrak, čo zachytáva *Kniha kvietkov* z jeho života, keď rozpráva o jeho bláznivej láske ku kráse stvorených vecí. Od pradávnych múrov mesta Cortona nás vedie až k modrému Trasimenskému jazeru, nad ktorým sa týči vrch Gualandro.

Práve pri vodách Trasimenského jazera sa v roku 217 pred Kristom odohrávali dramatické scény, kde proti sebe stáli legiónári pod vedením Flaminia a Hannibalovi jazdci.

Teraz opustíme Assisi a zídeme do údolia, aby sme sa vydali na cestu do Cascie a Roccaporeny.

Región, na zmapovanie ktorého by sme potrebovali veľa času, bol svedkom zrodzenia mnohých svätcov. Zástupy mníchov a rehoľníkov, ktorí nasledovali jeden po druhom, sú najlepším dôkazom toho, akou živou duchovnosťou sa vyznačuje.

ČIERNY DIAMANT

Cascia, zverená pod ochranu blahoslaveného Šimona Fidatiho, svätej Rity a blahoslavenej Márie Terezy Fasce, sa nachádza oveľa nižšie, asi 40 kilometrov od Assisi.

Nech už prídeme z akejkoľvek strany, dostaneme sa na cestu, ktorá spája Spoleto a Nursiu. V dedinke Serravalle odbočíme doprava na cestu, ktorá nás privedie do Cascie, „učupenej uprostred hôr ako v slepej uličke“.

Keď zavítame do Cascie pri západe slnka, najprv akoby sa nám hora vzdialila spred očí, aby nám v tichosti, spod hustého lístia pradávneho lesa ponúkla neobyčajný pohľad: uvidíme čosi ako čierny diamant položený na skale.

Všade navôkol preniká vzduch vlhká vôňa. Čím viac sa blížime k starému mestu, aj našu dušu preniká čoraz silnejší pocit.

Cascia. Miesto, kde sa vo všetkom odzrkadľuje dokonalosť nášho Stvoriteľa.

V tme noci, ktorá sa stále naliehavejšie hlási o slovo, zvláštna skala na vrcholku modrastej hory si stráži tajomstvo svojej histórie.

V časoch, keď žila svätá Rita, sa na vrchu v Cascii vypínali hradby mohutného opevnenia, ku ktorému patrila aj veľkolepá citadela. Bola to časť mesta, kde sídlila laická, vojenská aj cirkevná šľachta a kde stál miestny palác, radnica, súdna sieň aj obrovský kláštor pustovníkov svätého Augustína.

Opäť Marcel Brion: „Casciu tak často pustošili zemetrasenia, že takmer upadla do zabudnutia. V roku 1703 niekoľko otrasov zabilo viac než 700 ľudí. Nevedno, či je na erbe mesta znázornená svätá Rita, no mesto samotné by mohlo rozprávať o osude tejto milej a jemnej augustiniánskej mnišky. Nemali by sme odísť z Umbrie bez toho, aby sme nevenovali pozornosť telesnému výzoru svätej Rity, ako je namaľovaná v augustiniánskom kláštore, ktorý uchováva jej ostatky. Pretože *sladká* Umbria stvorila aj horlivé a krištáľovo čisté duše, ktoré v období občianskych vojen zabudli na svoje ľudské obmedzenia, aby sa stratili v božskej láske.“

Zo zeme k nebu vyšľahujú plamene a blesky. A tu hľa, zem svätej Rity!

5 kilometrov odtiaľ leží Roccaporena, chudobná malá dedinka. Je zasadená doprostred divokej prírody skalnatých hôr, vo výške až 500 metrov nad morom. Mnoho pokolení môže dosvedčiť, že zub času nedokázal poškodiť chudobný domček, kde Rita žila ako dieťa a potom ako manželka a matka.

Po ceste z Cascie do Roccaporeny sa zrazu vynorí veža Collegiacone. Henry Panneel píše o „skutočnom raji vidieka v spojení s drsnou divočinou, ktorá narúša zvyšok údolia. Krajinu inak tvoria záhrady, vinice či lúky popretkávané potôčkami.“

Aby sme sa dostali do Roccaporeny, stačí po zaprášených chodníkoch prejsť niekoľko zákrut, ktoré znovu a znovu pretínajú húšťavy ostružín, malé paprade a kry útesovca.

Kvety po krajoch chodníka, ktorý sa tiahne pomedzi bresty, hýria farbami. Zem je posiatá fiolkami a cyklámenmi, rastú tam jahody a maliny a tiež šalvia, mäta či tymián.

Šepot vodných prameňov rozveseľuje krajinu.

O trochu ďalej sa k oblohe dvíhajú lesy zelenajúcich sa bukov, orechov, javorov, liesok, jedlí a strieborných olivovníkov, ktoré tak vytvárajú živú bariéru.

Tento nádherný obraz napokon dopĺňajú hrady, veže, kostoly, zámky a drevené domy, chalupy v Roccaporene.

Bzukot včelieho úľa spoločne s prvým slnečným lúčom sú prvými zvestovateľmi prebúdajúceho sa života.

Jestvuje však ešte iná krajina, tajomná ako zvláštne stromy, ktoré sa predierajú z pôvodnej zeme, aby pripomenuli, že svet má svoj koniec.

Tenké potôčiky, ktoré sa kľukatia kopcami, stekajú do neznámych vôd.